

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۲/۲/۲۹

۵۴۸

شماره چاپ

۲۷۴

شماره ثبت

یک فوریتی

طرح الحاق یک تبصره به ماده (۲۴) قانون اصلاح قانون معادن

کمیسیونهای ارجاعی

صنایع و معادن

اصلی:

شوراها و امور داخلی کشور - کشاورزی، آب و

منابع طبیعی

فرعی:

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
احتراماً طرح ذیل که به امضای ۳۷ نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

براساس ماده (۲۴) قانون اصلاح معادن مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲، عملیات معدنی شامل انجام امور اکتشافی و بهره‌برداری از معادن توسط بخش خصوصی، تعاونی و دولتی مستلزم صدور مجوز توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و این سازمان نیز ملزم به انجام استعلام از ادارات کل و سازمانهای مرتبط از جمله سازمان محیط‌زیست، اداره کل منابع طبیعی، اداره کل راه و شهرسازی، اداره کل اوقاف و امور خیریه، اداره کل میراث فرهنگی، شرکت آب منطقه‌ای، شهرداری منطقه و ... می‌باشد و طبق همین قانون در صورتی که پاسخ هر کدام از دستگاهها منفی باشد (حتی بدون ذکر دلیل)، سازمان نمی‌تواند مجوز شروع اکتشاف و یا بهره‌برداری را صادر نماید. به همین دلیل متأسفانه صدور مجوزهای اکتشاف و بهره‌برداری در بسیاری موارد و بدون هیچ دلیلی متوقف گردیده است (به عنوان مثال پاسخ استعلام یکی از دستگاهها به این شرح بوده است: «به استحضار می‌رساند که محل مورد نظر در منطقه کوهستانی و برف‌خیز واقع بوده لذا صدور مجوز بهره‌برداری از معدن مذکور

ممنوع است» و یا گفته شده است: «فقط با تخصیص دویست متر مربع در یک نقطه موافقت می‌شود» و ...). نتیجه این شده است که متأسفانه تاکنون کمتر از بیست درصد (۲۰٪) اکتشافات مواد معدنی و آن هم تنها در سطح زمین انجام شده است. بنابراین به نظر می‌رسد در مواردی که پاسخ استعلامات از سوی دستگاهی خارج از عرف بوده و منطقی و یا حتی به مصلحت استان و کشور نباشد، لازم است هیأتی موضوع را مورد بررسی قرار داده و اظهار نظر قطعی بنماید. لذا طرح ذیل با قید یک فوریت تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌گردد:

داریوش اسمعیلی - الهویردی دهقانی - الیاس طاهری - سیدعنایت‌اله هاشمی -
سبحانی فر - محبوب - قاضی زاده - بیاتیان - علی محمد احمدی - پیرمؤذن -
سیدهادی حسینی - سیدشریف حسینی - اکبریان - منصور یسدرکانی -
حسین فتاحی - جراره - بذریاش - بهمنی - عباسپور - فیاضی - عبداله زاده -
شکری - موسوی نژاد - احمدی لاشکی - ناصری - شفیمی - بیرانوند -
جدگال - فریدونی - غلام محمد زارعی - حسینی صدر - قادری -
خانمحمدی خرمی - دستغیب - فرهنگی - حسن پوریگلری - نبی‌اله احمدی

عنوان طرح:

الحاق یک تبصره به ماده (۲۴) قانون اصلاح قانون معادن

ماده واحده- تبصره زیر به عنوان تبصره (۵) به ذیل ماده (۲۴) قانون

اصلاح قانون معادن مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ الحاق می‌گردد:

تبصره ۵- در صورتی که سازمان صنعت، معدن و تجارت استان نسبت به پاسخهای استعلام سایر دستگاههای اجرایی ذی ربط اعتراض داشته باشد، موضوع به هیأت حل اختلاف متشکل از اعضای زیر ارجاع می‌شود تا حداکثر ظرف پانزده روز نسبت به آن تعیین تکلیف نمایند. جلسات این هیأت با حداقل چهار نفر رسمیت می‌یابد و رأی آن قطعی و لازم‌الاجراء می‌باشد.

اعضای هیأت حل اختلاف عبارتند از:

۱- استاندار به عنوان رئیس هیأت

۲- رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان به عنوان دبیر هیأت

۳- رئیس سازمان نظام مهندسی معدن

۴- رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

۵- نماینده دستگاه مورد اعتراض به تناسب موضوع

۶- نماینده مجلس شورای اسلامی از حوزه انتخابیه مربوطه و یا یکی از

نمایندگان آن حوزه (برای حوزه‌هایی که بیش از یک نماینده دارند) با انتخاب

نمایندگان آن حوزه به عنوان ناظر

سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

- سوابق قانونی

فهرست سوابق

- ۱- ماده (۲۴) قانون معادن (مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۳)
- ۲- بند (ب) ماده (۹) قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی (مصوب ۱۳۸۶/۵/۷)
- ۳- قانون اصلاح قانون معادن (مصوب ۱۳۹۱/۸/۲۲)

ماده (۲۴) قانون معادن (مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۳)

ماده ۲۴ - جهت تسریع در امر اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، دستگاههای اجرایی مربوط مکلفند حداکثر ظرف چهارماه نسبت به استعمال وزارت معادن و فلزات در مورد حریمهای قانونی مربوط به آنها و مناطق موضوع بند (الف) ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳ و اصلاحیه‌های تصویب شده آن و رعایت قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب سال ۱۳۴۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن و نیز قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها مصوب سال ۱۳۷۴ هنگام صدور پروانه اکتشاف و بهره‌برداری اعلام نظر نمایند. عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاههای مزبور برای اجرای عملیات فوق تلقی می‌شود.

بند (ب) ماده (۹) قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی (مصوب ۱۳۸۶/۵/۷)

ماده ۹ - به منظور تسریع و گسترش عملیات اکتشاف و بهره‌برداری از معادن و توسعه صنایع معدنی، قانون معادن به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

الف - به ماده (۱۹) تبصره زیر اضافه می‌شود:

تبصره - هرگونه تصرف و مزاحمت اشخاص حقیقی و حقوقی در محدوده دارای مجوز عملیات معدنی قانونی بدون داشتن حکم از مراجع قضائی جرم محسوب شده و قابل پیگرد قانونی است. در این موارد نیروی انتظامی موظف است حسب درخواست وزارت صنایع و معادن یا دارندگان مجوز بلافاصله نسبت به رفع تصرف و مزاحمت اقدام و متهم و یا متهمان را به مراجع قضائی

معرفی نماید.

ب - ماده (۲۴) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۲۴ - جهت تسریع در امر اکتشاف و بهره برداری از معادن، دستگاه های اجرایی مربوطه مکلفند حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به استعمال وزارت صنایع و معادن جهت صدور پروانه اکتشاف در موارد ذیل اعلام نظر نمایند.

- حریم قانونی راهها و راه آهن

- در داخل شهرها و حریم قانونی آنها

- در حریم قانونی سدها و شبکه توزیع آب و حوضچه های سدها و قنوات

- در داخل جنگلها و مراتع

- در حریم اماکن مقدسه و ائمه تاریخی

- در حریم پادگانها و محل استقرار نیروهای مسلح

- در مناطق موضوع بند (الف) ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست عدم اعلام نظر

در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاه های مزبور تلقی می شود.

تبصره - استعمال برای یک محل فقط یکبار و در موقع صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت

صنایع و معادن تا حداکثر سه ماه صورت خواهد گرفت.

ج - ماده (۲۶) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۲۶ - محدوده مربوط به اکتشاف و استخراج و انباشت و بهره برداری مواد معدنی و دفع

مواد باطله واقع در منابع ملی بنا به تقاضای وزارت صنایع و معادن توسط سازمان جنگلها و مراتع کشور

ثبت می گردد که مساحت این محدوده در مجوز صادره قید می شود و به عرصه عملیاتی معدن مربوط بوده

و تا پایان عمر معدن به صورت اموال عمومی در اختیار وزارت صنایع و معادن خواهد بود و هرگونه

عملیات خارج از مواد مندرج در مجوزهایی که صادر می شود به منزله تصرف در اموال عمومی محسوب

می شود.

قانون اصلاح قانون معادن (مصوب ۱۳۹۱/۸/۲۲)

ماده ۱۶ - ماده (۲۴) قانون به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۲۴ - جهت تسریع در امر اکتشاف و بهره برداری از معادن، دستگاه های اجرایی و متولیان قانونی

مربوط مکلفند حداکثر ظرف دو ماه نسبت به استعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت صدور پروانه
اکتشاف در موارد ذیل اعلام نظر نمایند:

الف- حریم قانونی راهها و راه‌آهن

ب- داخل شهرها و حریم قانونی آنها

پ- حریم قانونی سدها و شبکه‌های توزیع آب و حوضچه‌های سدها و قنوات

ت- داخل جنگلها و مراتع

ث- حریم اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی

ج- حریم پادگانها و محل استقرار نیروهای مسلح

چ- مناطقی باعنوان پارک ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه‌حیات وحش و حفاظت شده

ح- حوزه‌های دارای مواد پرتوزا بیش از حد مجاز

استعلام از دستگاههای اجرائی ذی‌ربط، توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و فقط یک‌بار
برای صدور پروانه اکتشاف انجام می‌گیرد. پروانه اکتشاف توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت حداکثر
سه ماه پس از استعلام صادر می‌شود. اعلام نظر باید برای کل محدوده مورد تقاضا صورت گیرد و عدم
اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاههای مذکور تلقی می‌شود.

تبصره ۱- دستگاههای اجرائی مربوط مکلفند ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون، نسبت به

اعلام وضعیت حریمهای قانونی خود به وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام نمایند.

تبصره ۲- سازمان انرژی اتمی ایران مکلف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون حوزه‌های

اکتشافی دارای مواد پرتوزا بیش از حد مجاز را به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام نماید.

همچنین سازمان انرژی اتمی ایران ابتداء هر سال محدوده‌های جدید را اعلام می‌کند و وزارت

صنعت، معدن و تجارت مکلف است با رعایت مفاد این ماده در مناطق اعلام شده از سازمان انرژی

اتمی ایران استعلام نماید.

تبصره ۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط زیست مکلفند در مورد معادن

متروکه و مسبوق به سابقه واقع در مناطق موضوع بند (چ) این ماده بررسی و تصمیم‌گیری نمایند و

در صورت عدم توافق چنانچه با در نظر گرفتن نوع ماده معدنی و میزان ذخیره از نظر مصالح ملی، بهره

برداری از این معادن به مصلحت باشد، وزارت صنعت، معدن و تجارت با تصویب هیأت وزیران نسبت به

احیاء و راهاندازی آنها اقدام کند.

تبصره ۴- وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه مدیریت یکپارچه، هماهنگی و اداره امور اخذ، تکمیل و صدور مجوز را بر عهده دارد و از طریق ایجاد پنجره واحد با مشارکت سایر دستگاههای مرتبط به گونه‌ای اقدام می‌نماید که ضمن رعایت اصل همزمانی پاسخ استعلامات، سقف زمانی مورد نظر برای صدور مجوز از زمان پیش بینی شده در قانون تجاوز ننماید. در ایجاد فرآیند پنجره واحد، دستگاههای فرعی، مکلفند نسبت به ارائه خدمات از طریق استقرار نماینده تام‌الاختیار در محل پنجره‌های واحد و یا در فضای مجازی اقدام و همکاری لازم را به عمل آورند.